

Список використаних джерел:

1. Кадемія М.Ю. Інтерактивні засоби навчання: навчально-методичний посібник / М.Ю. Кадемія, С.О. Сисоєва. – Вінниця: ТОВ «Планер», 2010. – 217 с.
2. Лапінський В. Мультимедійна дошка / В. Лапінський, Л. Карташова. – Київ: Шкільний світ, 2011. – 128 с.
3. Ніколаєнко М.С. Інтерактивна дошка: теорія і практика / М.С. Ніколаєнко. – Суми: Ніко, 2018. – 94 с.
4. Silveistr A.M. Use of the interactive whiteboard at physics lessons for students of non-physical specialties of pedagogical universities; Social and legal aspects of the development of civil society institutions: collective monograph / A.M. Silveistr, M.O. Mokliuk. – Warsaw: BMT Erida Sp.zo.o., 2019. – Part I. – pp. 47–60.

СУТНІСТЬ ТА АКТУАЛЬНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Дяченко-Богун М.М.
(Полтава, Україна)

Педагогічну інновацію розглядають як особливу форму педагогічної діяльності та мислення, які спрямовані на організацію нововведень в освітньому просторі, або як процес створення, впровадження та поширення нового в освіті. Інноваційний процес в освіті – це сукупність послідовних, цілеспрямованих дій, спрямованих на її оновлення, модифікацію мети, змісту, організації, форм і методів навчання та виховання, адаптації навчального процесу до нових суспільно-історичних умов. Інновації (італ. *innovacione* – новизна, нововведення) – нові форми організації діяльності та управління, нові види технологій, які охоплюють різні сфери життєдіяльності людства.

Проблема інноватики в освітній системі актуалізувалася після вступу України у сучасний європейський освітній простір, що було викликано наступними факторами:

– нові соціально-економічні перетворення зумовили необхідність корінних змін в організації системи освіти, методології і технології організації педагогічного процесу в навчальних закладах різного типу (гімназії, ліцеї, коледжі тощо) і необхідність підготовки нової плеяди науково-педагогічних і педагогічних кадрів;

– посилилася тенденція гуманітаризації змісту освіти, з'явилися нові навчальні дисципліни і стрімко виникла потреба у викладачах, які могли б забезпечити творчий, інноваційний підхід до реалізації цих тенденцій.

– на відміну від умов жорсткої регламентації змісту та організації навчального процесу в радянський період в обновлюваній національній школі викладач отримав можливість створення власної педагогічної лабораторії, що, безумовно, вимагає набуття досвіду інноваційної діяльності.

– вхідження навчальних закладів у ринкові відносини викликає конкуренцію між державними і недержавними вузами, надає можливості молодій людині вчитися там, де інноваційний потенціал та якість отриманої освіти вищі.

– бурхливі зміни в інформатизації суспільства активізували потребу оновлення інформаційно-освітнього середовища.

Стрижнем інноваційних процесів в освіті є впровадження досягнень психолого-педагогічної науки в практику, вивчення, узагальнення та поширення передового вітчизняного та іноземного педагогічного досвіду [2, с. 75].

Рушійною силою інноваційної діяльності є педагог як творча особистість, оскільки суб'єктивний чинник є вирішальним при пошуку, розробці, впровадженні та поширенні нових ідей. Творчий викладач, вчитель, вихователь має широкі можливості і необмежене поле для інноваційної діяльності, оскільки на практиці може експериментувати і переконуватися в ефективності методик навчання, коригувати їх, здійснювати детальну структурування досліджень навчально-виховного процесу, пропонувати нові технології та методи навчання. Основна умова такої діяльності – інноваційний потенціал педагога.

Інноваційний потенціал педагога – сукупність соціокультурних і творчих характеристик особистості педагога, який виявляє готовність удосконалювати педагогічну діяльність, наявність внутрішніх засобів і методів, здатних забезпечити цю готовність (Д.С. Мазоха, Н.І. Опанасенко) [3, с. 51].

Наявність інноваційного потенціалу педагога визначають такі чинники:

- творча здатність генерувати нові ідеї;
- високий культурно-естетичний рівень, освіченість, інтелектуальна глибина і різнобічність інтересів;
- відкритість особистості педагога новому і сприйняття різних ідей, думок, поглядів, концепцій, заснований на толерантності особистості, гнучкості та широті мислення.

Процес впровадження інновацій доцільно розділити на основні етапи, враховуючи теоретичну і практичну підготовку викладачів. На основі всебічного аналізу необхідно своєчасно коригувати темп і зміст оновлення педагогічного процесу, намічаючи нові перспективи роботи. [1, с. 112].

Необхідним є створення спеціальних груп кваліфікованих, творчих, ініціативних викладачів, які візьмуть на себе відповідальність з аналізу та апробації передового досвіду, систематичного відбору ефективних ідей, технологій, концепцій, які можуть бути впровадженими в педагогічну практику. Інноваційна спрямованість визначається критеріями педагогічних інновацій, до яких відносять:

- а) **новизну** що дозволяє визначити рівень оригінальності досвіду. Розрізняють абсолютний, локально-абсолютний, умовний, і суб'єктивний рівні новизни;
- б) **оптимальність**, яка сприяє досягненню високих результатів при найменших витратах часу фізичних і розумових сил учасників педагогічного процесу;
- в) **результативність** та **ефективність** що означає певну стійкість позитивних результатів у діяльності викладача;
- г) **можливість творчого застосування** нових результатів в масовому досвіді, що передбачає придатність апробованого досвіду для масового впровадження в навчальних закладах [2, с. 63].

Інновації конкретизуються як в цілісній конструкції педагогічного процесу, так і в кожному конкретному його елементі:

- **цільова складова** впливає на структуру і зміст навчального плану та програми як окремої дисципліни, так і всього комплексу навчальних дисциплін, орієнтує на певний прогнозований педагогічний результат;
- **змістовна складова** впливає на зміст і структуру як окремих навчальних дисциплін, так і на освіту в цілому;
- **оціночна складова** впливає на зміст, методи, форми контролю та оцінки навчально-пізнавальної діяльності студентів [3, с. 163].

Таким чином, розглянувши загальні питання моделювання інноваційних процесів у сфері вищої освіти, можна зробити висновок, що інноваційний розвиток освіти є завданням не лише державним, а й особистим для кожного викладача та науково-педагогічного колективу, освіта має подавати приклад впровадження інновацій. Саме розроблення методологічної основи застосування інноваційних технологій у сфері вищої освіти стане підґрунтям інноваційного розвитку українського суспільства.

Список використаних джерел:

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
2. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності) : Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.
3. Мазоха Д.С., Опанасенко Н.І. Педагогіка : Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.